

Akcija za ljudska prava

VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO
g-đa Ranka Čarapić, Vrhovna državna tužiteljka

Podgorica, 28.3.2012.

PREDMET: Zahtjev za informacijama o radnjama preduzetim od strane državnog tužilaštva povodom događaja u porodilištu Kliničkog centra Crne Gore

Poštovana gospođo Čarapić,

obraćamo Vam se povodom serije tekstova, objavljenih u "Dnevnim novinama" u prvoj nedjelji marta mjeseca ove godine o ponašanju osoblja porodilišta u Kliničkom centru Crne Gore.

U pomenutim tekstovima porodilje su opisale zabrinjavajuće nizak nivo zdravstvenih usluga u Kliničkom centru, posebno loše higijenske uslove i neprofesionalno ponašanje osoblja, koje, kako je predstavljeno, ukazuje na ugrožavanje života i zdravlja porodilja i beba, kao i na zlostavljanje i postupanje na način kojim se vrijeđa ljudsko dostojanstvo. Šokantni su navodi porodilja o verbalnom i fizičkom nasilju nad njima¹, duvanskom dimu u porođajnoj sali², ne higijenskim uslovima³, nesavjesnom postupanju ljekara,⁴ itd.

¹ "...Nakon mog porođaja prisustvovala sam vrlo neprimjerenj sceni u porođajnoj sali. Naime, mlada žena koja se porođala poslije mene tokom porođaja pretrpjela je veliki broj uvreda čak i udaraca. Bila sam užasnuta onim što sam vidjela. Cijela ta predstava igra se pred mojim očima, a ja ne mogu da vjerujem. Udaraju ženu, koja ionako ne zna šta joj se dešava. Smatram da ne može nijedna žena biti "kobilica" niti "krava". Niti joj trenutak rađanja novog života treba pretvoriti u horor. Na to niko nema pravo. Čak ni ljekari. Pretpostavljam da nigdje u svijetu ne postoji takav tretman prema ženi, pogotovo ne tokom porođaja. Osim kod nas". "Dnevne novine", 1. mart 2012. društvo, str.1, 11.

² "...U porođajnu salu došla sam iz Odjeljenja patologije trudnoće u ponoć. Poslije pripreme, smjestili su me na porođajni sto, a sestre su otišle u susjednu prostoriju, gdje su gledale TV, i barem dvije-tri od njih uveliko pušile. Vidjela sam da piše velikim slovima "zabranjeno pušenje", ali one to nijesu poštovale. Tada sam jednoj skrenula pažnju da ugase cigarete, jer mi smeta dim, a ona je na to rekla: "Što to nijesi stavila u otpusnu listu?". "Dnevne novine", 4. mart 2012. društvo, str. 11.

³ "...Toliko prljavštine nijesam vidjela za 36 godina života - mjesto gdje beba počinje život. Moja je dobila bakteriju i morala je 10 dana biti na neonatologiji. Kasnije smo čuli da je tih dana još nekoliko beba bilo zbog iste bakterije hospitalizovano", "Dnevne novine", 5. mart 2012. društvo, str. 4. "...Porodila me babica, a ljekaru koji je došao da zašije ranu rekoh da sam alergična na obične konce. „Gospođo, nemojte me učiti mome poslu!", bi jedino što čuh te večeri. Na Odjeljenju akušerstva me dočekao horor. Pocijepana neoprana posteljina koju ti mijenjaju samo pred vizitu. I to, naravno, samo poprečni čaršav. Hrana koju bolje da ne donose, nema nikog da ti išta objasni, posavjetuje, kaže kako je beba. Polomljena kupatila, toalet koji je uveliko ličio onom na željezničkoj stanici... Trećeg dana dolazi vizita i daje dozvolu da idemo kući. Jedna od sestara se vraća u sobu i na uvo mi šapuće: vama se rana inficirala, zovite odmah patronažu. Nažalost, u gradu u kojem smo tada živjeli patronaža nije radila vikendima i praznicima, a mi smo izašli dan pred 1. maj! Mjesec dana nijesam mogla ustati iz kreveta, mjesec dana uzeti dijete u ruke. Prinosili su mi je, kao da sam

Samo ponašanje usmjereno na izazivanje poniženosti i inferiornosti, odnosno vrijeđanja ljudskog dostojanstva, pogotovo kada potiče od državnih službenika, u koje spadaju i zdravstveni radnici, predstavlja kršenje Konvencije protiv mučenja i drugih svirepih, nečovječnih ili ponižavajućih kazni ili postupaka⁵ Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama⁶, Ustava Crne Gore⁷ i inkriminisano Krivičnim zakonikom Crne Gore u članu 166a, u vidu k.d. Zlostavljanje.

Pored toga, navedena svjedočenja ukazuju na sumnju da su u porodilištu Kliničko-bolničkog centra u Podgorici izvršena i druga krivična djela koja se gone po službenoj dužnosti (zloupotreba službenog položaja⁸, nesavjestan rad u službi⁹, nesavjesno pružanje ljekarske pomoći¹⁰, neukazivanje ljekarske pomoći¹¹), pa su nadležni organi u obavezi da sprovedu istragu u najkraćem mogućem roku i provjere ove navode, koji s pravom zabrinjavaju cjelokupnu javnost.

S obzirom na sve navedeno, obraćamo Vam se ljubaznim **zahtjevom za pristup informacijama**, odnosno za obavještanje javnosti o radnjama koje je nadležno državno tužilaštvo preduzelo u ovom slučaju.

S poštovanjem,

mr Tea Gorjanc Prelević,
izvršna direktorica

imala ne znam kakvu operaciju. Dugotrajna temperatura, infekcija rane, bolovi, konci koji su se poskidali...”,
“Dnevne novine”, 6. mart 2012. Društvo, str. 1, 10,3;

⁴ “...Vjerujem da svi znate da ušivanje nakon porođaja mora odmah da se obavi. Mene su ostavili da čekam 45 minuta, a zatim došli i još ljuti što moraju svoju dužnost da obave. A tek to kako su je obavili. Molila sam da mi daju lokalnu anesteziju, a odgovor je bio da to ne mogu da dobijem. Molila sam ih više puta, ali su svi ćutali, ljuti što rade svoj posao. I zamislite, ta moja dva konca, kako mi moja divna babice reče, pretvorila su se u bezbroj konaca. Ni sama ne znam koliko. Zamislite samo da ležite na porodiljskom stolu sat vremena, da vam niko ništa ne radi, pa bi vam bilo muka, a ne da trpite toliki bol. Osjećala sam svaki ubod igle, svako provlačenje konca i svaki trzaj, a bilo ih je bezbroj, tako grubih i nemilosrdnih i molila Boga kad će da prestane. Na kraju, moje tijelo je oguglalo na bol. Gledala sam u jednu tačku, ćutala. Suze su same lile i pitala se - zašto? Zašto sam ja ovo sebi dozvolila? Zašto nisam vrištala? **Znam da ni to ništa ne bi promijenilo jer bih mogla na kraju dobiti batine kao neke druge.** .. Osjećala sam prezir i gnušanje prema tom doktoru, sestri, bolnici. Zahvaljujući tom doktoru svoju bebu nisam mogla da dojm jer nisam imala mlijeka. **Od stresa koji sam preživjela mlijeko se povuklo i nestalo.** Kada sam izašla iz bolnice probala sam sve, pila sam sve moguće čajeve, sve moguće napitke, ali mlijeko se nije vratilo”. “Dnevne novine”, 7. mart 2012. Društvo, str. 1, 10;

⁵ Sl. list SFRJ – Međunarodni ugovori, br. 9/91.

⁶ Sl. list SCG - Međunarodni ugovori, br. 9/2003.

⁷ Članom 28 Ustava Crne Gore (“Sl. list CG”, br. 1/2007) jemči se dostojanstvo i nepovredivost ličnosti i u stavu 3 garantuje da “**Niko ne smije biti podvrgnut mučenju ili nečovječnom ili ponižavajućem postupanju**”.

⁸ Čl. 416 Krivičnog zakonika (“Sl. list CG”, br. [40/2008](#), [25/2010](#) i [32/2011.](#))

⁹ Čl. 417 KZ-a.

¹⁰ Čl. 290 KZ-a.

¹¹ Čl. 292 KZ-a.